

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do smagel.

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO, IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V Z EDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKI
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

AVGUST
17 P. Hincant
18 T. Helena
19 S. Ludovik, škof
20 C. Bernard
21 P. Ivana Frenč. +
22 S. Timotej
23 N. 12. pobink.
24 P. Jernej
25 T. Ludovik, kralj
26 S. Genesij, muč.
27 C. Jožef Kal.
28 P. Avguštin +
29 S. James Oglav.
30 N. 12. pobink.
31 P. Rajmond

ŠTEV. (NO.) 171. CHICAGO, ILL., PETEK, 28. AVGUSTA — FRIDAY, AUGUST 28, 1936 LETNIK (VOL.) XLV

Nemčija razburja sosede - Svarilo Španije tujezemstvu

Francija in Rusija vidite v podaljšanju vojaške službene dobe v Nemčiji znamenje, da imajo naziji napadalne namene. — Radikalci v Franciji še vedno upajo na morebitno splošno razorožitev. — Rusija sluti vojno v najkrajšem času.

London, Anglija. — Kakor se je včeraj poročalo, je nemška vlada objavila, da se bo obvezna vojaška služba podaljšala od enega na dve leti. Ta objava je presenetila vse evropske države; pretresla je tudi nemško prebivalstvo samo, ki vidi v tem očitno znamenje, da se čimdalje bolj bliža ponovitev dogodkov iz leta 1914, dasi mu vladni voditelji zagotavljajo, da je to "mirovna poteza," namreč, da si bo tem potom z ojačenjem meja Nemčija zasigurala mir.

Najbolj pa je nazijska vlada s svojo objavo vznemirila svoje najbližje sosede v tujezemstvu, predvsem Francijo in Rusijo, ki vidite v tem jasno znamenje, da ima Nemčija resen načrt za spopad. Seveda ste se obe vladi takoj spravili na proučevanje protinadržev.

Med tem, ko je francoski min. predsednik Blum konferiral v terek z višjimi vojaškimi poveljniki, toda izid razgovorov se ni dal v javnost, se je pa ostala javnost bavila z vprašanjem, kaj bi bilo Franciji napraviti. V notranjosti obstoje v Franciji stranke, ki so si po svojih naziranjih diametralno nasprotne, toda, ko grozi državni skupna nevarnost, so pa vsa notranja nasprotstva pozabljena in francoski komunist enako navdušeno kričijo, da se mora Francija zavarovati proti Hitlerju, kakor najbolj fanatičen narodnjak.

Vendar pa tudi v tem času ne morejo radikalci pozabiti svojega mednarodnega idealizma in še vedno upajo, da bo prišlo do kakega razorožitvenega dogovora med državami, katerim se bo ta oboroževalna tekma končala, kajti drugače mora neizogibno voditi v vojno; zato tudi niso posebno naklonjeni misli, da bi zdaj tudi se Francija ojačila svoje orožje. Nacionalisti pa nasprotno trdijo, da je le v mogočem orožju zadostna garancija za varnost dežele.

Dočim pa se v Franciji domneva, da nova nazijska odredba o podaljšanju obvezne vojaške službe ne bo prišla do popolnega uveljavljanja in v tek vsaj še leto dni, in da torej toliko časa tudi še ni pričakovati vojne, pa vidi nasprotno Rusija nevarnost znatno bliže. Kakor je poročal neki londonski list v sredo, je imel diktator Stalin po radio govor, kar se zgori ob skrajno redkih prilikah, in je v njem pozival sovjetsko prebivalstvo, naj se pripravi na važne dogodke, češ, da se sovražniki Rusije že postavljajo v pozicije ob meji.

Govor je bil namenjen v prvi vrsti sovjetski armadi in povdarjalo se je v njem, da utegnejo biti vojaki "vsak čas

KANDIDATA POTUJETA

Roosevelt in Landon se vozila skozi Chicago.

Chicago, Ill. — Predsedniška kandidata obeh glavnih strank, Roosevelt in Landon, bi se bila te dni skoraj srečala v Chicagu. Oba sta namreč potovala skozi to mesto. V sredo popoldne se je peljal tukaj predsednik Roosevelt na svojem potu proti zapadu na obisk v države, prizadete od suše. Takoj drugi dan, v četrtek, pa je bil tukaj Landon, ki se je vračal s kampanjskega potovanja po vzhodnih državah. Niti eden, niti drugi ni imel v Chicagu govora.

DEKLE USTRELILA NEZVE- STEGA FANTA

Pontiac, Mich. — 16 letna Marian Habel je v sredo prešla od svojega zaročenca, 28 letnega farmarskega delavca Russell Millerja, pismo, v katerem ji je ta naznanil, da želi razdreti njuno zaroko. Dekle je pograbila samokres, oddala na farmo, kjer je bil fant zaposlen, in oddala strel, ki je zadel njenega zaročenca blizu srca. Zadet je bil pripeljan v bolnico, kjer je kmalu podlegel. Dekle se je pozneje izrazila, da ni nameravala tako resno, marveč je hotela s strelom samo prestrašiti fanta.

VOJNI TAJNIK RESNO BOLAN

Washington, D. C. — Stanje vojne tajnika Derna je skrajno opasno, kakor se izražajo zdravniki. Pacient leži v neki tukajšnji bolnici že nad mesec dni in trpi na komplikacijah na sre. To stanje je sledilo influenci, ki je napadla Derna pretekle pomlad; od te je navidezno okreval, a kmalu nato se je moral zopet vleči. Pacient je star 64 let.

IZPREMEMBA O NASLOVU DOKTORJA

Chicago, Ill. — Chicaška univerza je ukrenila, da bo v naprej podeljevala naslov doktorja zdravilstva (M.D.) dijakom takoj, ko bodo dokončali univerzitetne študije, in ne šele po enoletni praksi v bolnici, kakor doslej. Kljub temu pa bodo morali napraviti to preko še v naprej, predno jim bo dovoljeno samostojno prakticirati.

KRIŽEM SVETA

Atene, Grčija. — Na tisoče tukajšnjega prebivalstva je pozdravilo angleškega kralja Edvarda, ko je pretekli terek obiskal mesto in se vozil po ulicah proti angleškemu poslanstvu. Ko si je ogledal znamenitosti mesta, se je vrnil na svojo počitniško ladjo.

Berlin, Nemčija. — Kakor je v terek objavil nemški poročevalski urad, je pred nemškim konzulatom v Pragi, Čehoslovaška, vprizorila množica kakih 100 komunistov hrupne demonstracije z vzkliki "Živijo Madrid!" in "Živijo Moskva!" ter podobnimi.

London, Anglija. — Dolgi spor med Anglijo in Egiptom se je končno povoljno rešil in v sredo se je podpisala pogodba med obema vladama. Anglija se obvezuje, da bo odpoklicala svoje vojaštvo iz Kairo, egiptovska domača armada pa se bo ojačila pod angleškimi voditelji.

FARLEY POMIRJA SPOR V ILLINOISU

New York, N. Y. — Načelnik demokratske stranke, Farley, prireja zadnje čase konference z vodilnimi demokratskimi osebnostmi iz vsake države posebej, da jih pripravi za volilno kampanjo. V sredo se je ta konferenca vršila z voditelji iz Illinoisa. Dočim pa so bile iz drugih držav pozvane le državne osebnosti, je bil povabljen k tej konferenci tudi župan mesta Chicago, Kelly. Namen Farleya, da je poklical tudi tega moža, je v tem, da doseže spravo med njim in med gubernijem Hornerjem. Že izza primarnih volitev vlada namreč med njima oster spor, ki se tudi javno pokaže ob raznih prilikah. To bi pa utegnulo biti škodljivo za demokratsko stranko pri volitvah, zato je razumljivo Farleyevo prizadevanje, da doseže spravo.

APELIRA NA NEVTRALNOST

Španska vlada ima dokaz, da tuje države podpirajo upornike. — Bivši kralj v zvezi s fašisti.

Madrid, Španija. — Španski min. predsednik Giral je v terek zvečer izrekel javno obdolžitev, da nekatere tujezemske države pošiljajo španskim upornikom orožje in podporo. Povdaril je, da ni samo njegovo mnenje, da to nekatere države delajo, marveč ima tudi dokaz za to. Dejstev, pravi, ne bo dal v javnost, pač pa se je o tem vložila pritožba pri tistih državah, ki simpatizirajo s špansko vlado pri njeni borbi za mir. Istočasno je opozoril evropske države, naj čimprej podpišejo nevtralnostni pakt, "da se bo na ta način preprečilo, da bi z zavlačevanjem delali naši sovražniki dobičke," kakor se je izrazil.

Isti dan se je tudi objavilo, da stoji bivši španski kralj Alfonz izrazito na strani fašističnih upornikov. Vladi je namreč prišlo v roke pismo, ki ga je poslal bivši kralj na nekega svojega pristaša in v katerem Alfonz zagotavlja upornike, da "zmaga je naša." Obenem v njem nagovarja upornike, naj bodo popolnoma brezobzirni, ter jim zagotavlja, da lahko računajo na njegovo pomoč, ako jo bodo potrebovali.

tudi župan mesta Chicago, Kelly. Namen Farleya, da je poklical tudi tega moža, je v tem, da doseže spravo med njim in med gubernijem Hornerjem. Že izza primarnih volitev vlada namreč med njima oster spor, ki se tudi javno pokaže ob raznih prilikah. To bi pa utegnulo biti škodljivo za demokratsko stranko pri volitvah, zato je razumljivo Farleyevo prizadevanje, da doseže spravo.

Iz Jugoslavije.

Prebivalci Tuhinjske doline s strahom gledajo v prihodnost, saj zaradi silne toče še slame niso dobili s polj in drevje je bilo tako okleščeno, da je začelo vnovič cveteti. — Razne novice iz domovine.

Tuhinjska dolina strada je zlomil hrbtnico. Domači so ga našli mrtvega in ga spravili v hišo.

Povožena Ko je 16 letna dijakinja Marta Rataj, hčerka znanega trgovca v Slovenski Bistrici stopila 9. avgusta iz očetove trgovine na cesto, je nenadoma pridrel neki avto in jo podrl na tla. Kolesa so ji zadala hude poškodbe po glavi in životu. Nesreča se je pripetila pred očmi njenega očeta, ki je gledal ves ta strašen prizor.

Smrtna kosa

V Klečah pri Ježici je umrl Jakob Avšič, daleč znani gostilničar in posestnik, star 77 let. — V Ljubljani je umrl Anton Sodnik, šum. inženjer. — V Mariboru je umrl Matija Bole, poštni poduradnik v pokoju, star 75 let.

Huda nesreča

Težka nesreča se je pripetila 7. avgusta 62 letni Katarini Širokovi, vdovi po železničarju ki stanuje na Poti na Drenikov griču, katero je, ko je šla čez Marjini trg v Ljubljani, podrl neki avto ter ji skoro razbil glavo.

Nevaren padec

Na Opekarski cesti v Ljubljani je padel s kolesa 43 letni operni pevec Franc Marolt iz Ljubljane in se nevarno pobil, da so ga morali spraviti v bolnico.

Z odra je padel

Pri zidanju novih tovarniških objektov v Melju je padel z odra zidar Ivan Hauptman in se prav nevarno pobil zlasti na glavi.

Nesreča

V tovarni "Titan" v Kamniku je stroj odtrgal na desni roki vse prste razun palca, 25 letnemu ključavničarskemu pomočniku Janezu Grkmanu iz Cerkljanske Dobre in so ga odpeljali v ljubljansko bolnico.

Iz Francije na obisk

V terek 4. avgusta je prišlo 105 Slovencev-izseljencev iz vzhodne Francije na obisk v domovino. Izseljence sta vodila dva izseljenska duhovnika in sicer Grims iz Merlebacha in Švelc iz Aumetza. Na Jesenicah so bili posebno slovesno sprejeti in enako tudi v Ljubljani. Na obeh krajih jih je pričakovala velika množica ljudstva.

Ob roko

Pri Sv. Lovrencu pri Št. Pavlu pri Preboldu se je 7 letni cestarjev sinček Ivan Rihl igral pri mlatilnici in tlačil vanjo slamo. Pri tem ga je mlatilnica zgrabila za roko in mu jo zmečkala, da so mu jo morali v bolnišnici v Celju odrezati.

ŠIRITE AMER. SLOVENCIA.

Prav na vrt pred letno bivališče predsednika Roosevelta v Hyde Parku, N. Y., je pripeljala artilerij top, ki ga kaže gornja slika. Je to eden najmodernejših topov za streljanje proti aeroplanom. Predsednik, ki ga, sedečega v avtomobilu, kaže puščica, je pokazal zadovoljstvo nad tem novim izdelkom in izrazil željo, da bi imela Amerika več takih topov.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.

Izhaja vsak dan razun nedelj, ponedeljkom in dnevom po praznikih. Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849. W. Cermak Rd., Chicago

Naročnina: Za celo leto \$5.00, Za pol leta 2.50, Za četrt leta 1.50

Dopisni važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Majhna zbirka

Nova ruska ustava je šele v načrtu. Menda vsebuje prevrat glede zasebne lastnine. Pravi, da je načrt le bluff, vsekako pa velja še vedno, da pod Sovjeti ni zasebne lastnine, še stol, na katerem sedi, ne sme biti tvoj, niti . . menda, ki tam sedi.

Med nemškimi naziji ni tako strogo glede te zasebne lastnine, ampak katoliški odpadnik Goebels je bil kot študent revna miš, zdaj ima enako krasno vilo, in vsaj — znati morajo neki naziji.

Jaroslavsky je predsednik "Zveze borbenih brezbožnikov". Novi načrt ustave govori o svobodi verskega prepričanja. Mnogi so zmajali z glavami, taki namreč, ki so za tako svobodo in tudi drugi, kakršni so vsi boljšeji in posebno ti brezbožniki.

Nekoč sem v Jeruzalemu zašel v judovsko shodnico. Bilo je ravno v soboto, judovski praznik in shodnica natlačena. V polkrogu so sedeli judovski učitelji, sami Judi, se razume, in znamenite in značilne glave.

Zadnjič so časopisi priobčili sliko vseh novih francoskih ministrov, okoli 40 jih je menda. Vsaj meni se je zdelo, da gledam sliko, kakršno sem tedaj videl v Jeruzalemu v judovski shodnici.

Med Srbi so nekoč "parizeljji" igrali važno vlogo. Bili so to mladi ljudje, inteligenca, ki se je vzgajala v Parizu, odtod označba. Sami svobodomiselnici in framazoni.

V novejši dobi se je pojavil med Srbi bogomoljski pokret, vrlo dobro gibanje, ki vidi, kam plove inteligenca. Njih glasilo "Misionar" toži radi propadanja verskega življenja med pravoslavnim izobraženstvom.

Zelo potrebno za pravoslavne Srbe, ako noče pravoslavje ostati le forma brez notranje moči. Morda grejo še korak dalje.

Vidim napis: "Mme. Leon Brunschwig, voditeljica francoskih žensk, ki je dobila važno pozicijo v novi vladi." Nad napisom je tudi slika. "Francoskih" žensk, bo tako in je tako, ampak že ime pove, in še več pove slika — Judinja.

Batuška Stalin je preložil centralo Kominterne za propagando brezboštva v zunanjih deželah iz Prahe v Pariz. Listi nazivajo to kot "Stalinov dar francoskim prijateljem". Vsekako bo veliko več svobodomiselnih prijateljev v Parizu in na vladi so.

V sovjetski Rusiji se po podatkih zadnjega ljudskega štetja nahaja 147,027,000 ljudi, med katerimi se govori 149 raznih jezikov.

KAJ BO NOVEGA V JOLIETU PRIHODNJO NEDELJO?

Mar še ne veste, da imamo v nedeljo 30. avgusta farni piknik ali izlet v Electric park, to je v Plainfield, Ill., ki je osem milj proti severozapadu od Jolietu; 18 milj jugovzhodno od Aurore; 40 milj proti jugozapadu iz Chicago? — Torej vidite, da je ta prostor nekako v sredini slovenskih naselbin.

Pridite rojaki iz La Salle, Ottawa, Bradley, Rockdale, Aurore, Waukegana, North Chicago, South Chicago, Velike Chicago, Gary in od drugod. V teh naselbinah živi nad 50 tisoč Slovencev.

Program tega piknika bo jako bogat. — Tukaj v Jolietu se začnemo lahko zbirati skupaj za na piknik že tako po štiri sv maši in takoj tudi odinerno naprej.

Ob tretji uri popoldne začne koncert šolske godbe in pa pevskega zbora fare sv. Jožefa. To oboje bo nekaj tako izvrstnega da kaj takega še niste doživeli.

V ta namen se je tudi poskrbelo za vožnjo ali transportacijo na vrt. Vozili bodo posebni busi k vsem slovenskim cerkvam. Voznji listki so že v predprodaji po okrožjih v naselbinah.

Vstopnina je prosta za ves program. Za suha grla, kakor se čuje, tudi ne bo pomanjkanja, ker za te bodo skrbeli cerkveni odborniki. Le pridite vsi in se boste z nami veselili.

V Puritas Springs Park je lahko dobiti. Oni, kateri se peljejo z avtomobili, naj se vozijo v smeri kot da se peljejo na West Park, kjer se nahaja slovenska naselbina.

Busi bodo čakali pri vseh slovenskih cerkvah že ob 12 uri popoldne. Kdor pa se vozi s tedenskim voznim listkom, se naj pelja v mesto in tam

naj vzame Lorain poulično karo in po njej se naj pelje na West 98 St. ter tam presede na Puritas Park karo.

ZDRAVSTVO

VODA PO SADJU

Do danes se je ohranilo naziranje, da voda po sadju silno skoduje. Težke črevesne bolezni, ki so večkrat nastale — baje v zvezi s to dietno napako — so to naziranje podpihovale.

To vprašanje je sploh težko rešiti. Če bi imeli kakšen statistični material, ki bi nam povedal, da-li se pojavljajo obolenja prav tako pogosto po golem zauživanju sadja kakor po kombiniranem zauživanju sadja in vode, bi imeli kmalu točen odgovor.

KAKO SO ODKRILI VITAMINE

Malokdaj se je kakšen nauk tako naglo razširil kakor nauk o vitaminih, Danes hoče imeti vsak vitamine v svojem loncu in gospodinje strogo pazijo na to, da prinese s trga domov kolikor mogoče mnogo teh dragocenih snovi.

Približno pred pol leta je umrl holandski zdravnik Kristijan Eykman, ki je vitamine odkril. Na vitamine je pa prišel na prav zanimiv način.

Eykman je bil zdravnik v neki bolnišnici v holandski Indiji. Tam je proučeval zlasti hudo bolezen "beri-beri."

ke za kokoši in Eykman je moral kurjo pičo kupovati sam. Kupoval je seveda najcenejšo krmo in to je bil surov, neoluščen riž.

PRESNO IN KUHALNO SADIJE

Stara izkušnja nas uči, da izvirajo mnoga obolenja, posebno v črevesju, od sadja, ki ni dovolj čisto. Napačno pa bi bilo, da bi se iz strahu pred temi obolenji odpovedali uživanju svežega sadja ter bi se omejili samo na kuhano. Uživanje samo kuhanega sadja že zato ni priporočljivo, ker se s kuhanjem uniči pretežni del vitaminov, ki so za naše zdravje nad vse potrebni.

PAR ZDRAVNIŠKIH

Šele če bi položili 300 do 400 bacilov tuberkuloze po dolgem drugega za drugim bi dosegli dolžino 1 mm.

Pri trebušnem legarju se dado že nekoliko dni pred pojavom bolezenskih znakov in v prvih dneh vročine ugotoviti povzročitelja bolezni v krvi. Iz krvi jih je mogoče spraviti v cevko z gvozdjem žolcem in jih tako rediti.

SIRITE AMER. SLOVENCIA

Advertisement for DENARNE POŠILJATVE (Money Remittances) listing prices for various denominations and contact information for John Jerich.

ZAHVALA La Salle, Ill.

Dan presrečni in veseli je bil odbran za naju dne 12. avgusta zvečer. Na kaj enakega sploh mislila nisva, kaj vse se pripravljala za naju.

Najina starejša hčerka Rozsi si je gotovo mislila, to ne sme tiho mimo nas; za 25 let zakonskih lučinah neka snov, ki zdravi bolezen "beri-beri" in ki tudi prepreči, da te boleznine dobiš.

Vidite, tako sva bila z mojo ženo za 25 let prav imenitno vjeta od hčerke Rozsi; torej hvala, ki se je dekle na starše spomnila. Pri bogato obloženi mizi z dobriimi jedili so bili med nami tudi naš župnik Leon, OFM, kateri so opravili običajno molitev in potem smo se pričeli gostiti z dobriimi jedili, in zalili z dobrim jemenovcem.

Zelo sva hvaležna tudi Mrs. Mary Furar, ki je imela dosti pota toliko ljudi skup privabit, in vsem točilcem pive.

Tudi hvala sosedi Miss Albini Bregach za vse storjeno ob tem času. Hvala tudi Mr. in Mrs. Tom Stupar iz De Pue, Ill.

Dragi prijatelji(ce), hvala vam za voščila in za vdeležbo. Vse pa prosimo, da nama oprostite, ker ne moreva omeniti vseh imen, kaj lahko bi po pomoči katerega izpuščila, kar bi nama bilo zelo neljubo. Zato še enkrat vam vsem hvala. A midva pa ne bova pozabila lepega večera do goba!

Zato bodite vsi pristrčno pozdravljeni, in najlepši: Bog plačaj za vse storjeno za naju!

Mr. in Mrs. Andrej Urbanch (Ogl.)

Čitajte oglase in podpirajte tiste, ki podpirajo katoliški list "Amer. Slovenec!"

Advertisement for Tarzan magazine featuring illustrations of Tarzan and other characters, with text in Slovenian and English.

ALI SE MORA DRŽAVLJAN ODREČI SVOJE KULTURNE DEDŠČINE?

Ta je 19. izmed vrste člankov o državljanstvu in naturalizaciji.

Zakon zahteva, da inozemec, predno je pripuščen k državljanstvu, mora na javnem sodnem zaslišanju položiti prisego, "da bo podpiral ustavo Združenih držav in da se popolnoma odreče in odpove vsaki udanosti in zvestobi napram katerisibodi inozemski državi, zlasti pa napram oni državi, katere podanik ali državljan je bil poprej in da bo podpiral in branil ustavo in zakone Združenih držav nasproti vsem sovražnikom, inozemskim ali domačim."

Je precej vestnih ljudi, ki se obotavljajo zaprositi za naturalizacijo, ker čutijo, da jim je nemogoče odpovedati se rojstni domovini in dedovini, ki so jo od nje dobili. Mar zvestoba udanosti to zahteva? Mar pomenja, da se mora inozemec odpovedati vsem tradicijam, pozabiti svojo materinščino in zanikati svoj rojstni kraj, spomine in ljubezen, ki ga veže do nje? Združene države ne pričakujejo ničesar tako nezmyselnega. Tako zanikanje bi bilo večina ne le nemogoče, marveč niti umestno ne bi bilo. Človek, ki je preživel svoja razvojna leta v rojstni domovini, ne more tako zlahka odpovedati se svoji kulturni dedovini. Narobe, inozemec, ki preveč zlahka odvrže svoje stare tradicije, običaje in udanosti, ne bo brzkone predragocena pridobitev za ameriško državljanstvo.

Ko postane ameriški državljan, se zares pričakuje od inozemca, da si postavi Združene države v prvo vrsto, da izvrši popolni in brezpogojni prenos svoje politične udanosti od prejšnje vlade na vlado Združenih držav. Pričakuje se od njega, da bo gledal naprej, ne nazaj in da se istovetno z interesi svoje adoptirane dežele. Ako tega ne more, potem vestno ne more položiti prisego, udanosti. Ali to ne pomenja, da mora zavreči stare tradicije, ljubezni in obveznosti. Ali se pričakuje od moža, ko se poroči, da pozabi na mater, svojo ljubezen do nje in svoje obveznosti napram nji? Sigurno ne. Res je, da s poroko prevzame nove obveznosti in take obveznosti, ki jih postavlja pred vsem, ki pa ne pomenjajo zanikanja svoje dedovine ali starih ljubezni. Isto je z državljanstvom. Navadne obveznosti naturaliziranega državljana napram novi domovini in stari domovini ne prihajajo v nasprotje. Ali če pride do takega nasprotja, on mora biti pripravljen dati prednost obveznostim, ki jih je prostovoljno prevzel. Izvzemši v redkih slučajih — na primer v slučaju vojne — ni treba, da bi bilo kakega nasprotja med stari in novimi udanostmi, marveč obstoj te dvojne ljubezni je važen činitelj, ki deluje za boljše mednarodno razumevanje in mir.

BOGASTVA ABESINIJE

Zlato se nahaja v vsej severno-zahodni Etiopiji. Tako je ugotovilo 10 letno raziskavanje mineraloga Schmidta. Ustanovilo se je nekaj družb v Addis Abebi za izkoriščevanje zlatih jam. Toda doslej uspeh ni bil še velik, ker se v tej deželi ni obnesla vsaka druga navadna metala. Kremene v krajih Beni-Sangul in v deželi Uolega merja plastimi zelenkastega marmorja kaže mnogo zlatih žil. Mnogo te dragocene kovine, ki je zelo podobna kovini, katero so našli med zakladi v faraonskih grobnicah, so odkrili okoli Toulia. Našli so bajno velike sklade opalov, smaragdov in drugih dragih kamnov. Da je Abesinija teh draguljev tako bogata, niti ni čudno. Saj že Herodot poroča, da je tukaj bila zlata dežela Ofir. Raziskovalec prof. Prorok je raziskoval razvaline dveh mest, katero je sam odkril. V stražnem stolpu izmed teh mest je v globini med temelji našel ostanke okroglega templja, kakršne so gradili nekdanji malikovalci solca.

Na zahodni strani Modrega Nila je kamenje v glavnem sestavljeno iz rule, sljude in granita. Zelezo so našli okoli Debre in po raznih krajih dežele Goddam. V severnih delih dežele Harar pa je največ bakra. Okoli Ankobera in Baleja so našli mnogo premoga. Balej leži ob stari karavanski cesti, ki od morskoga obrežja vodi v glavno mesto. Kadar bodo preiskali gore pri Avašu, bodo prav gotovo našli tudi premog. V Ogadenu in Kafri je mnogo skladišč belkaste sljude. Znano je, da vodovje Birbira, ki je dotok Bara, vodi s seboj mnogo zlata in tudi platine. V ozemlju Tigre so pred dvema letoma našli bogata skladišča svinca, bakra in platine. L. 1927 so pri Gigici našli nenavadno lepe opale in rubine, medtem ko ima dežela Šoa silno veliko kaolina. Vročih vrelcev je v Abesiniji mnogo. Odlikujejo se po čudno

Oddelek španskih vladnih čet, sestojecih deloma iz vojaštva, deloma iz civilne milice, ko so v Guadarrama pogorju odbijali napad uporniške armade, hoteč ji preprečiti pohod na Madrid.

KAJ SE SLIŠI PO SVETU?

PRVI IZDELOVALEC PAPIRJA NI ČLOVEK

Kaj bi počeli danes, če bi ne znali izdelovati papirja iz lesa. Pravijo, da je človek izumil, kako se to dela. V resnici pa so papir iz lesa že davno izdelovali ose. Od njih se je naučil človek. Neki Schaeffer je v drugi polovici 18. stoletja opazoval ose, kako delajo svoja gnezda. Pri tem se je domislil, da bi bilo dobro, ko bi jih poizkusil posnemati. In posrečilo se mu je na ta način izdelati snov, ki je bila podobna papirju. To je bil začetek papirne industrije.

MATERINA SLIKA

Nekaj minut pred pomorsko bitko pri Manili je padla pomorsčaku jopa v morje. Hitro prosil poveljujočega častnika, če sme ponjo, a odgovor se je glasil: "Ne!" Mladec kljub temu jopo in pripleza nazaj na ladjo ter se postavi v vrsto. Zaradi nepokorščine so ga zaprli in po bitki naj bi admiral Dewey podmočnem ultravioletem izžarevanju, iz česar bi se dalo sklepati, da je v zemlji mnogo radioaktivne zemeljske smole. V nizjavju dežele Dankali so že pred več desetletji našli velike množice lugaste soli, katero je začel med svetovno vojno izkoriščati italijanski kapital. Ta sol je koristna za kmetijstvo, so jo pa uporabljali tudi za izdelovanje eksplozivnih mešanice. — V istem ozemlju so našli tudi močne petrolejske vrelce. V tej nižini je toliko soli, da lahko preskrbujejo z njo vsi Abesinijo. Abesinski knez lahko 600 gramov soli kupi za en tolar. Način trgovanja in izkoriščanja solin je že od nekdaj povzročal med posameznimi plemeni prepire in krvave spopade. Sol so našli tudi pri jezeru Arak ob karavanski cesti med sultanata Biru in Teru. Blizu Diredave ob železnici Džibuti-Addis Abeba je 1500 m visoko ležišče azbesta, katerega ne bo niti težko izkoriščati. Semkaj namreč vodi dobra avtomobilska cesta. To je edino najdišče, katero je lahko dostopno. Vsa druga zemeljska bogastva pa so zaradi slabih prometnih razmer težko dostopna in bo tjakaj ceste treba še zgraditi.

MOŽ, KI JE IZUMIL ŠAMPANJEC

Francija se pripravlja na proslavo tristoletnice Dona Pierra Perrignona, moža, ki je izumil šampanjec, pa čeprav se bo ta proslava vršila šele čez dve leti. Don Perrignon, ki je bil meniški benediktinec, je odkril, da dajejo grozdi v Šampanji, posebno v Epernu, Ayu, Bousyju, Reimsu in drugod vino, ki se peni. Prebivalci te dežele, ki je dala svoje ime novemu vinu, hočejo sedaj proslaviti odkritje tega vina.

JAZZ NI NIČ NOVEGA

Jaz smatrajo običajno za pojav dekade v povojnih letih. Neka angleška znanstvena ekspedicija v Egiptu, ki jo vodi Robert Mond, pa je napravila zanimivo odkritje: Na kamenitih ploščah je našla namreč številne slike, ki predstavljajo pokop kralja Tutmoza III. Za njegovo krsto plešejo črni čudne figure, ki jih ni težko spoznati za moderne zamorske plese. Tudi njih glasbila so v marsičem podobna modernim jazzovskim glasbilom. To je bil torej jazz v l. 1350. pred našim štetjem 3500 let tega ...

ZA 'ODPRAVO DESETINE!

Najbrž se ne veste, da v Angliji med nešteto drugimi koristnimi in škodljivimi vladami živi tudi — desetina. To se pravi, da morajo angleški kmetje po nekkih davnih uredbah dajati cerkvi deseti del svojega pridelka, kakor so ga morali dajati pred petsto leti. Zdaj, ko so časi stiske, se je protestantska cerkev spomnila te svoje davne pravice in jo začela izvajati, česar že dolga leta ni delala. Ni čudno, da je med farmerji zavladalo veliko razburjenje. Toda ker Angleži vse stare navade

NEZMOTLJIVO MATERINO OKO

Na porodnišnici v Havani so napravili te dni s privoljenjem mater zanimiv eksperiment, 30 mater so povedli pred 30 novorojenih otrok in so jih pozvali, naj med njimi poiščejo svoje otroke. Čeprav matere svojih otrok od poroda dalje niso videli, je 28 žensk takoj spoznalo svoje dojenčke. Le dve sta bili v dvomu, končno pa sta le našli prava otroka. "Glas krvi" torej ni samo fraza.

MADŽARSKE OSE ZA KANADO

Kar poročajo iz Budimpešte, je pred kratkim bilo poslano v Kanado poldrug milijon os iz vrste "dirrion sertifir". Pred časom se je mudila na Madžarskem kanadska študijska komisija pod vodstvom poljedeljskega strokovnjaka prof. dr. Morrissa. Ta komisija je ugotovila, da so ose posebno pripravne za pokončevanje škodljivih žuželk, posebno zloglasnega koloradskega hrošča, ki nestropno ograža kanadsko poljedelstvo. S privoljenjem madžarskega poljedeljskega ministrstva je 200 ljudi v mesecu dni nabralo poldrug milijon teh os, in sicer bub, ki bodo zlezle na dan šele na kanadskih tleh. Zaprli so jih v sedem zaprtih vozovnicah v London, od koder so z ladjo nadaljevale potovanje v Kanado.

INOZEMCI V SVETOVNI VOJNI

Ravno sedaj, ko toliko ljudi izključeni iz ameriškega državljanstva. Najvišja ameriška dekoracija je "Congressional medal", ki se podeljuje za izredno hrabrost čez običajno dolžnost. Le 90 oseb je dobilo to najvišje priznanje in od teh je bilo 11 tujerodcev (dva sta bila Jugoslovana). Za kongresno medaljo najvišja dekoracija je Distinguished Service Cross. Od 5879 dekorirancev je bilo 565 tujerodcev. V svojem poročilu vojnemu tajniku je Provost Marshal General tedaj z začudenjem naglašal patriotizem tujerodnih vojakov, kakor tudi tujerodnega civilnega prebivalstva in naglašal, da Amerika mora biti ponosna, da more tako navdušiti novodošle prebivalce." F.L.I.S.

Dekoracije inozemcem

Ne le da so inozemci v Združenih državah prispeli svojo kvoto ameriški vojski, marveč je njihovo službovanje želo uradno priznanje. Najvišja ameriška dekoracija je "Congressional medal", ki se podeljuje za izredno hrabrost čez običajno dolžnost. Le 90 oseb je dobilo to najvišje priznanje in od teh je bilo 11 tujerodcev (dva sta bila Jugoslovana). Za kongresno medaljo najvišja dekoracija je Distinguished Service Cross. Od 5879 dekorirancev je bilo 565 tujerodcev. V svojem poročilu vojnemu tajniku je Provost Marshal General tedaj z začudenjem naglašal patriotizem tujerodnih vojakov, kakor tudi tujerodnega civilnega prebivalstva in naglašal, da Amerika mora biti ponosna, da more tako navdušiti novodošle prebivalce." F.L.I.S.

MRAZ NE DÉ DOBRO ŽOLČNEMU MEHURJU

Zdravniki so že pogosto opazili, da spremljajo vdore hladnega vremena huji žolčni koliki. Ker nastajajo ti koliki drugače zavoljo dietnih napak ali po razburjenju, so menili, da morajo biti med hladnimi vali in dietnimi pogreškami kakšne zveze, n. pr. te vrste, da jedo ljudje v mrzlih dneih več in tolsto hrano. Sedaj sta dva dunajska zdravnika dognala, da že mraz sam na sebi ne de žolčnemu mehuru dobro. Mraz stiska, kakor znano žilje in mišičje, na ta način vpliva na mnoge žilne nevroze, tako na angino pectoris. Francoz Bernard je že pred mnogimi leti dognal, da skoduje mraz jetrom. Kdor ima občutljiv žolčni mehur, bo storil tedaj dobro, če se čuva vsakega ostrejšega mraza.

Roka roko umiva, pravi pregovor. Katoliški Slovenci naj pa podpirajo tiste, ki podpirajo njihov katoliški list "Am. Slovenec!"

ROJAKI SLOVENC!

Kadar želite okrasiti grobove svojih dragih, ne pozabite, da imate na razpolago lastnega rojaka.

Postavljam in izdelujem vse vrste nagrobne spomenike v vseh naseljenih državah Illinois. Cene zmerne, delo jamčno, postrežba solidna. Se priporočam!

Kadar koli nameravate kupiti nagrobni spominski kamen, pišite na podpisane za vsa pojasnila in za cene. V Vašo korist bo.

Joseph Slapničar

SLOVENSKI KAMNOSEK
1013 North Chicago Street,
JOLIET, ILL.
Telefon 2-4287

Sedanje in bodoče gospodinje!

PRAVKAR JE IZŠLA OSMA, izpopolnjena in pomnožena naklada knjige, ki je šla doslej že v nad 100.000 izvodih med slovenske žene,

SESTRE M. FELICITE KALINŠEK

VELIKA

"SLOVENSKA KUCHARICA"

Obsega 728 strani, 34 barvanih tabel, nešteto ilustracij v tekstu, razkošna oprema, vezava v celo platno.

CENA \$5.00

Vsa stara in najnovejša dognanja kuhinjske umetnosti so zbrana v tej monumentalni knjigi. Občudovanja vredna je smiselna porazdelitev snovi. PREGLEDNA IN NEIZČRPA JE IZBERA NAVODIL IN RECEPTOV. Gospodinja pa se pouči tudi o važnih osnovnih pojmi kuharstva in gospodinjstva. ZATO JE TO NAJPOPOLNEJŠE DELO TE VRSTE, KAR JIH IMAMO SLOVENC!

Ta knjiga sodi v vsako slovensko hišo!
Naroča se od:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road

Chicago, Illinois

Najboljše pivo

oote pili na partijah, društvenih veselicah, piknikih, če naročite "MONARCH" pivo od

JOHNA KOČHEVARJA

West Side Distributor of
MONARCH BEER
2215 W. 23rd Street
CHICAGO, ILL.
Telefon Canal 6177

